

Vereniging Regio Water

Randstad Waterbaan

Jaarverantwoording 2013

Water Werkt Door

Vereniging Regio Water, Randstad Waterbaan, Den Haag, juni 2014

Inhoudsopgave Jaarverantwoording 2013 Vereniging Regio Water (VRW)

Samenvatting	3
Bestuur	5
Leden van VRW	6
Bestuurlijke verantwoording	8
Wat deed VRW in 2013.....	10
Projecten 2013.....	11
Missie, doelstelling en strategie	12
Bijlage 1 De vereniging in het kort.....	13
Bijlage 2 Toelichting projecten 2013.....	15

Colofon

Aan deze jaarverantwoording hebben meegewerkt:

Jop Hellegers

Manita Koop

Velda Ladders

Gerard Milort (Redactie)

© Vereniging Regio Water - Randstad Waterbaan 2014

Foto voorpagina Reuwijkse plas richting Bodegraven

Foto pagina 2 onbekend

Samenvatting

Vereniging Regio Water (VRW) zet zich in voor het bevorderen van de recreatief economische kracht van het binnenlandse vaarwater in de Randstad. Het doel is om via ruimtelijk-economische kwaliteit langs het water:

- het toerisme en de lokale en regionale economie te versterken (banen),
- stad en land via water te verbinden,
- het cultureel erfgoed over water toegankelijk maken,
- de ruimtelijke kwaliteit van de Randstad te versterken.

Als dit op orde is, zijn gemeenten voor de eigen bewoners aantrekkelijk, ontstaan er banen en komen toeristen 'vanzelf'.

Ook in 2013 heeft VRW weer aan veel verschillende projecten meegewerkt, zowel op lokaal, regionaal als (inter)provinciaal niveau. Projecten waarbij de leden gezamenlijk en individueel belang hebben. VRW heeft in 2013 €110.848 aan uitgaven gemaakt. Voor dit bedrag zijn de projecten uitgevoerd zoals beschreven op pagina negen van dit jaarverslag. In het uitgaven bedrag zijn ook de bestuursuitgaven opgenomen.

Een deel van de projecten is al in 2012 gestart! Samen met Stadsgewest Haaglanden zijn de voorbereidingen gestart voor een sloepennetwerk en sloepenroutes, waarbij wordt aangesloten op het systeem dat in het Hollands Plassengebied. Eerder dit jaar is de eerste 'Witte-Pump-Proof' steiger geopend bij Herberg Vlietzig, in samenwerking met de gemeente Rijswijk, de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap Delfland en de ondernemers.

Binnen Zuid-Holland is voor de Uitvoeringsimpuls Recreatie en vrije tijd verder gewerkt aan de plannen voor een overtoom bij Zoetermeer en één bij Delft. Ook de mogelijkheden voor het heropenen van de Monstersche sluis in Maassluis en het aanleggen van een binnenhaven in Monster zijn onderzocht. Hierbij is samengewerkt met studenten van Hogeschool Rotterdam. Hun studies zijn gepresenteerd en besproken op het symposium 'Een aantrekkelijke haven in de Metropool' op de RDM Campus in Rotterdam. Dit drukbezochte symposium in november 2013 vormde een hoogtepunt en mooie afsluiting van het jaar. De projecten die door de studenten zijn gepresenteerd, werden met groot enthousiasme ontvangen. In de zaal vonden levendige discussies plaats tussen bestuurders, studenten, wetenschappers, ondernemers, waterrecreanten en andere geïnteresseerden. Dit toont het belang aan van samenwerken met o.a. onderwijsinstellingen voor kennis- ontwikkeling en kennis-uitwisseling. Een aantal van deze projecten wordt nu, sommige met steun van de provincie Zuid-Holland verder uitgewerkt, samen met betrokken gemeenten, bewoners, bedrijven en gebruikers

Gedeputeerde Van der Sanden spreekt tijdens de conferentie over de rol van gemeenten en ondernemers bij watergebonden recreatie

¹ zie jaarverslag 2012 op de website:

http://www.randstadwaterbaan.nl/storage/pdf/Jaarverslag_2012_eindversie_juni_2013.pdf

Eerder dat jaar hield VRW samen met leden en de provincie Zuid-Holland een workshop over het vaarwegbeheer. Dit thema is actueel geworden nu het rijk en provincie deze taak in belangrijke mate verder decentraliseren naar gemeenten en waterschappen. Hoe bewaak je nu dat vaarwegen beschikbaar blijven voor de (recreatie) toervaart en hoe regel je dat er goede routes komen en blijven? Daarover is met alle betrokken partijen gesproken en is kennis uitgewisseld om tot een beleidskader te komen.

VRW heeft een voortrekkersrol gespeeld bij de invulling van het programma 'Hof van Delfland' op het gebied van waterrecreatie. Hiermee krijgt de waterrecreatie in de Hof van Delfland een stevige impuls door het waternetwerk beter geschikt te maken voor vaarroutes. Om de uitvoering van de nodige projecten mogelijk te maken, heeft VRW samen met Haaglanden er mede voor gezorgd dat veel gemeentelijke projecten zijn opgenomen in de Uitvoeringsagenda Groen.

Op basis hiervan verleent Zuid Holland projectsubsidies die bijdragen aan de financiële haalbaarheid en de realisatie. De ophoging van de Oosterleese brug in De Lier in de gemeente Westland is zo'n voorbeeld, waarvan de technische en financiële studies zijn afgerond en de subsidie is geregeld, de beschikking moet nog afkomen.

In vervolg op de publicatie over de Oude Rijn Romeinse Waterbaan² en de kansen voor watergebonden recreatie langs de Oude Rijn van Katwijk tot Utrecht is een start gemaakt met het project 'HOREO': Hollandse Oude Rijn En Omgeving. Hierdoor wordt op termijn een aantrekkelijk rondje per boot, op de fiets of wandelend in de Randstad realiteit. En zijn Utrecht en Katwijk weer met elkaar verbonden.

Naast alle projecten zoals beschreven op pagina elf waaraan VRW actief deelneemt, worden door het Verenigingsbureau ook alle bestuurlijke bijeenkomsten, ambtelijke voorbereidingen en algemene ledenvergaderingen georganiseerd. VRW organiseert tevens andere strategische en inhoudelijke bijeenkomsten om watergebonden recreatie te bevorderen. Hierbij kan gedacht worden aan bijeenkomsten met bestuurders, ambtenaren en studenten. Voorts beantwoordt het secretariaat op dagelijkse basis vragen van de leden en strategische partners. Daarnaast worden vele bezoeken afgelegd om nieuwe allianties te smeden en nieuwe leden te werven om de vereniging nog solider te maken. Dit alles wordt mede gedaan vanuit het Verenigingsbureau met een beperkt aantal enthousiaste en betrokken mensen op verschillend niveaus van gemeentelijk tot Europees.

---

² Oude Rijn Romeinse Waterbaan <http://ow.ly/wPAds>

Bestuur

Het bestuur bestaat uit ten minste drie personen. Minstens de helft van het aantal bestuursleden bestaat uit een wethouder van een openbaar lichaam of een vertegenwoordiger van een hoogheemraadschap. Een bestuurslid wordt benoemd door de Algemene Vergadering. Het bestuur stelt een Verenigingsbureau in dat de werkzaamheden van de vereniging uitvoert of doet uitvoeren, onder verantwoordelijkheid van het bestuur. Arnoud Rodenburg (voorzitter, Burgemeester van Midden Delfland), Milène Junius (Wethouder van Delft), Daphne Bergman (Wethouder van Gouda), Hans Pluckel (Hoogheemraad van Hoogheemraadschap Rijnland) en Ko Droogers (extern adviseur namens de ANWB) vormen het bestuur.

A. Rodenburg
Voorzitter

H. Pluckel
Penningmeester

M. Junius
Secretaris

D. Bergman
Bestuurslid

K. Droogers
Adviseur

Leden van VRW

In 2013 heeft VRW dertien gemeentelijke leden, en de provincie Zuid-Holland als ondersteunende 'buitenboordmotor'. Daarnaast is ook de ANWB adviserend lid en wordt samengewerkt met onder meer de Kamer van Koophandel, het Ondernemersplatform Hollands Plassengebied, ingenieursbureau Witteveen+Bos, het Programmabureau Groene Hart en het Stadsgewest Haaglanden. Incidenteel wordt kennis uitgewisseld met de Unie van Waterschappen.

Het gebied van de leden bestrijkt ongeveer 1.5 miljoen inwoners. Op dit moment zijn de volgende gemeente lid van VRW.

Nieuwe leden in 2013 (t.o.v. 2012) zijn Maassluis en Zoetermeer. Beoogde leden zijn de gemeenten Alphen aan de Rijn en Boskoop, die in 2014 samen als fusie gemeente lid worden.

Ondersteunende organisaties

Steun is er ook van de provincie Zuid-Holland, ANWB en Witteveen+Bos. Met PZH werkt VRW samen aan de Uitvoerings-Impuls Recreatie en Vrije Tijd (Alles Stroomt) en Waterrecreatie in de Hof van Delfland. En VRW helpt mee aan de vormgeving van onder andere het Vaarwegen- en Ligplaatsen beleid t.b.v. de waterrecreatie en het sloepennetwerk. De ANWB en Witteveen+Bos ondersteunt VRW actief vanuit een adviserende rol.

provincie **HOLLAND**
ZUID

Bestuurlijke verantwoording

2013 was bestuurlijk een belangrijk en boeiend jaar voor de gehele vereniging. Het samen met de Hogeschool Rotterdam organiseren van het Symposium “Een aantrekkelijke haven in de Metropool” in november 2013 was inhoudelijk van belang, het diende als platform voor gemeenten en potentiële leden. Groepen studenten onderzochten samen met begeleiders ‘in het veld’ vijf projecten op haalbaarheid en presenteerden deze aan een volle zaal met bestuurders, studenten, wetenschappers, waterrecreanten en andere belangstellenden. VRW heeft de samenwerking met kennisinstituten als Hogescholen voortgezet en versterkt; concrete projecten zijn wederom in een context geplaatst.

Het water bepaalt al eeuwenlang onze economie, ruimtelijke en sociale samenhang, onze logistiek en kennis, en ons staatsbestel. Het fijnmazige waternetwerk in de Randstad biedt prima kansen de werkgelegenheid en de leefomgeving een kwaliteitsimpuls te geven. Juist de aanwezigheid van water doet beseffen hoe hoog duurzaamheid, leefomgeving, werk en klimaatverandering op onze agenda’s moeten staan, in combinatie met elkaar. Werken aan ruimtelijke kwaliteit langs, in en op en water maakt het hier uiteindelijk tot een aangenaam vestigingsmilieu.

Om de doelstellingen van VRW te borgen in provinciaal, lokaal en regionaal beleid is aansluiting bij het provinciale beleid voortgezet en versterkt. Met de provincie Zuid-Holland, gemeenten en hoogheemraadschappen is een kennisbijeenkomst georganiseerd over de mogelijkheden om het recreatief gebruik van vaarwegen en het vaarwegbeheer in regionale en lokale regelgeving te borgen. Op verzoek van PZH en leden krijgt deze in 2014 een vervolg.

Met Zuid-Holland en Stadsgewest Haaglanden is op vruchtbare wijze vervolg gegeven aan de opgestarte meerjarige samenwerking bij waterrecreatieve economie en het versterken van elkaars doelen in dezen. VRW werkt goed samen met het programmabureau Groene Hart. Samen met het Groene Hartbureau is een start gemaakt met het realiseren van het project Oude Rijn Romeinse Waterbaan, om de waterrecreatie en ruimtelijk economische kwaliteit tussen onder meer Utrecht, Bodegraven, Alphen, Leiden, Voorschoten, Katwijk en omgeving een nieuwe impuls te geven en te doen aansluiten op het huidige werkgebied van VRW. Dit als vervolg op het onderzoek dat VRW in 2012 heeft gedaan met het ministerie van EZ&Landbouw.

In 2013 is verder inhoud gegeven aan de intensieve en meerjarige samenwerking met de provincie Zuid-Holland, die onder meer voortvloeide uit de Bestuurlijke Conferentie van 2012. Hierbij speelt zowel het economisch perspectief van de Nota Vrije Tijd en Recreatie als het groenblauwe van de Groenagenda en het programma Hof van Delfland. Via deze programma’s worden activiteiten en maatregelen op regionaal niveau op elkaar afgestemd en versterkt, en is tevens provinciale cofinanciering mogelijk voor projecten en voor procesbegeleiding. Belangrijk daarbij is ook dat de provincie Zuid-Holland voor 2014 haar steun heeft toegezegd en met VRW blijft samenwerken t.b.v. de leden. Voor het programma de Hof van Delfland is eind 2012 binnen de sleutelopgave Recreatieve verbindingen over Water gestart met het realiseren van een aantal steigers, onder andere in de gemeente Rijswijk. In 2013 is de eerste ‘Witte-pump-proef’ steiger aangelegd bij Herberg Vlietzicht langs de Vliet in Rijswijk. Het idee hiervoor is geboren in 2011. Doel is om meer nette, veilige en comfortabele steigers aan te leggen bij restaurants en andere horecagelegenheden, zodat groepen mensen per rondvaartboot naar bruiloften en partijen kunnen varen. Dit stimuleert aantoonbaar de werkgelegenheid.

Samen met het Haaglanden en Zuid-Holland zijn de plannen uitgewerkt om meerdere sloepenroutes met bebording door het hele gebied van Haaglanden te realiseren. In overleg met de regio Holland Rijnland, ANWB en het Ondernemers Platform Hollands Plassengebied (OPHP) is gekozen voor een uniforme bebording. Hierdoor worden deze gebieden ook beter aan elkaar gekoppeld en verbonden.

In 2013 hebben enkele bestuurs- en functiewisselingen plaatsgevonden. Daphne Bergman, wethouder van Gouda, is begin 2013 tot het bestuur toe getreden. Hans Pluckel, Hoogheemraad van Rijnland, is 15 november 2013 door de ALV benoemd als bestuurslid.

Het bestuur kwam in 2013 zes keer bij elkaar en heeft een beleidsverantwoording over 2012 uitgegeven. Deze geeft inzicht in de activiteiten, de inkomsten en uitgaven in relatie tot de doelstellingen van de Vereniging, samen met een blik op de toekomst. Twee keer kwamen de leden in de Algemene Ledenvergadering bijeen

Samen met het programmabureau Groene Hart, de ANWB en DLG is verder gewerkt aan het in kaart brengen van kansrijke projecten langs de Oude Rijn en Omgeving als vervolg op de nota "Oude Rijn Romeinse Waterbaan". Het is de bedoeling dat participerende gemeenten lid worden van VRW.

In deze economische lastige tijd dragen wij als Vereniging vertrouwen in de toekomst uit, door samen te werken aan de economie, arbeidsplaatsen en aan een goed vestigingsklimaat in onze gemeenten aan het water. Juist in deze tijd is het nodig dat we als leden gezamenlijk opstrekken om weer banen te ontwikkelen langs het water. Zelfs als het resultaat van onze inspanningen pas over een paar jaar zichtbaar wordt of in eerste instantie bij de bureaus. We zijn er dan ook trots op dat in het afgelopen jaar in samenwerking met onze partners voor een geschatte economische waarde van circa € 400.000,00 aan projecten in de steigers is gezet (dit nog los van de 1,2 miljoen euro t.b.v. de Oosterleese brug).

Arnoud Rodenburg,
Voorzitter Vereniging Regio Water

Voorzitter A.Rodenburg en directeur M.Koop tijdens de conferentie in 2013

Wat deed VRW in 2013

VRW heeft ook in 2013 aan veel verschillende projecten meegewerkt, zowel op lokaal, regionaal als (inter)provinciaal niveau. Projecten waarbij de leden gezamenlijk en individueel belang hebben. Een deel van de projecten is al in 2012 opgestart.³

VRW streeft er naar om zoveel mogelijk inzet te doen voor gemeenten gezamenlijk (procesbegeleiding, lobby, agendering, etc.). VRW wil door gezamenlijke acties de belangen van leden in verenigingsverband voor het voetlicht brengen. Gezamenlijke activiteiten dienen tevens voor kennisuitwisseling en het leren van elkaar. Daarnaast levert VRW aan individuele leden op verzoek diensten die bijdragen aan het recreatief economisch potentieel van deze gemeente. Voorwaarde daarbij is dat de dienstverlening ook een 'best-practice' kan zijn voor andere leden en/of dat andere leden hiervan ook kunnen profiteren. Dat betekent dat ingrepen op lokaal niveau eigenlijk altijd een bijdrage leveren aan het totale systeem (Aquapunctuur).

Genoemde projecten zijn zowel in het belang van meerdere als van individuele leden.

Overigens kan het zijn dat in het ene jaar een lid relatief veel van de diensten van VRW gebruikt en andere jaren minder. Uiteindelijk komen alle investeringen bij alle leden terecht, ruimtelijk en in tijd (tijdshorizon van meerdere jaren). Tenslotte werken alle leden gezamenlijk aan een sterke regio, waardoor allen min of meer evenredig profiteren.

Het verenigingsbureau werkte in 2013 aan begeleiden, lobbyen en agenderen van projecten, bestuurszaken en andere activiteiten voor de leden en het bestuur van de vereniging. De totale contante waarde van de projecten bij elkaar is bij benadering circa €400.000,00. Dit staat los van concrete investeringen zoals steigers en de verhoging van de Oosterleesebrug bij De Lier. De contante waarde van dat project is € 1.200.000. en VRW heeft daar aan bijgedragen door het project blijvend te agenderen en te blijven lobbyen voor de ophoging samen met de gemeente Westland.

Op pagina elf is een lijst met activiteiten beschreven waaraan VRW in 2013 heeft deelgenomen. (Zie voor uitgebreidere toelichting bijlage 2). Dit heeft inzet van het Verenigingsbureau gevraagd en eveneens van derden. De medewerkers van het Verenigingsbureau draaiden ook in 2013 meer uren dan begroot en zochten samenwerking met andere partijen. Daardoor was het mogelijk om onderstaande activiteiten te realiseren. Wanneer dit o.b.v. uitbesteding dan wel door externen zou zijn gedaan, had dit alles een veelvoud gekost, zeker € 400.000,00. De maatschappelijke waarde ligt uiteraard nog hoger, nog los van cofinanciering van initiatieven zoals bij de conferentie (menskracht, ruimte, catering) en de provincie Zuid-Holland voor de financiering van civiele werken.

Tot slot komen zaken juist tot stand door samenwerking. In die zin is VRW een radartje in het geheel.

Heijmanswetering die Alphen aan de Rijn verbindt met de Wijde Aa en het Braasemermeer

³ zie daarvoor het jaarverslag 2012 op de website. Daarin staan ook uitgebreide bijlagen over de werkwijze, achtergronden en historie van VRW.

http://www.randstadwaterbaan.nl/storage/pdf/Jaarverslag_2012_eindversie_juni_2013.pdf

Projecten 2013

In 2013 is gewerkt aan verschillende projecten. In totaal heeft VRW een bijdrage levert aan de volgende projecten:

1. Conferentie Een aantrekkelijke haven in een Metropool
2. Aanzet overtoom en sluis bij Zoetermeer
3. Haalbaarheidsonderzoek Monstersche Sluis in Maassluis
4. Ondersteuning lobby Oosterleese brug
5. Lobby sloepenroute Haaglanden – Hof van Delfland i.s.m. PZH en Holland Rijnland
6. Eerste WPP steiger geopend bij Herberg Vlietzig
7. Workshop Decentralisatie Vaarwegenbeheer
8. Samenwerking met Provincie Zuid-Holland
9. .1 Inventarisatie wensen gemeenten en andere partijen
.2Vier concrete projecten
.3Inventarisatie kansen samenwerking Oude-Rijn-en- omgeving- gemeenten
10. Afronding EU project
11. Samenwerking verkend met ondernemers
12. Afstemming Erfgoedlijnen en Trekvaarten
13. Input op nieuwe Visie Ruimte en Mobiliteit
14. Bijdrage aan kennistafel van PZH over kansen watergebonden recreatie
15. Kennis en ervaring gedeeld met PZH
16. Communicatie
17. (b.v. Conferentie een Vliegende Start Gouda).
18. WEX i.s.m. Witteveen & Bos
19. Overtoom Delft Harnaschpolder
20. Haalbaarheidsonderzoek binnenhaven Monster
21. Kansen voor extra jachthaven Alblasterdam
22. Kansen voor waterverbindingen tussen Rotterdam Zuid – Rhoon – Barendrecht
23. Advisering Pilot elektrisch varen Delft
24. Diverse bezoeken aan individuele leden en potentiële leden
25. Verenigingswerkzaamheden
26. Start communicatieplan i.s.m. Witteveen+Bos
27. Bestuur met 2 leden uitgebreid
28. Nieuw lid

Missie, doelstelling en strategie

Missie	Doelstelling	Strategie
<p>VRW zet zich in voor de regio en haar leden en doet dit vanuit de volgende gedachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ruimtelijke kwaliteit in de regio stimuleren • Cultuur historisch erfgoed ontsluiten via water • Platform zijn voor kennisuitwisseling • Uitvoering van projecten stimuleren • Concurrentiekracht van de regio stimuleren • Watergebonden recreatieve economie versterken • Samenhang creëren tussen stedelijke en landschappelijke netwerken • Draagvlak tussen deelnemende partijen aan projecten stimuleren 	<p>VRW heeft zich het afgelopen jaar inzet voor het bevorderen van waterrecreatie en recreatiertoerisme, om zo de lokale economie, recreatie toerisme, ruimtelijke kwaliteit en het toerisme in de provincie Zuid-Holland te stimuleren.</p>	<p>Om de doelstelling te realiseren heeft VRW ingezet op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met partijen • Ontwikkelingen op de agenda zien te krijgen en houden • Lobbykracht inzetten voor het behalen van doelstellingen voor leden en stakeholders • Libero functie binnen het speelveld • Kennis uitwisselen tussen partijen en bestuurslagen • Projecten in gang zetten voor leden en andere stakeholders

Bijlage 1 De vereniging in het kort

Vereniging Regio Water is ontstaan in 2005 vanuit burgerinitiatief. Inwoners van een aantal gemeenten langs het doorgaand vaarwater met een visie en samenwerkingsgezindheid sloten de handen ineen; zij vonden dat het doorgaand vaarwater en de omliggende omgeving veel beter benut kunnen worden om kwaliteit toe te voegen aan de leefomgeving voor de bewoners. Daarnaast trekt een plezierig gebied bezoekers en bewoners van en rondom het water, die naar musea willen, inkopen doen of iets gebruiken in de horeca. Tot slot komt een aantrekkelijk waterfront de leefbaarheid (en de OG-waarde) in de gemeente ten goede.

Deze initiatiefnemers kregen de leden van hun gemeenteraden, colleges en hoogheemraden enthousiast; als een gebied aantrekkelijk wordt voor bewoners en bezoekers, heeft iedereen er baat bij. De regio als geheel, de individuele gemeenten, de bewoners, bezoekers, bedrijven, iedereen. Zij wilden:

“De vaarroute optimaliseren voor toeristisch-recreatieve doeleinden, de centra van de cultuurhistorische steden en dorpen evenals de tussenliggende groengebieden beter bereikbaar maken via de vaarverbindingen en een koppeling leggen met de recreatieve en reguliere infrastructuur. Daarnaast dient de nautische veiligheid gewaarborgd te zijn en maatregelen getroffen te worden met betrekking tot waterkwaliteit en waterkwantiteit. Dat betekent ondermeer de aanleg van hooggekwalificeerde aanmeerplaatsen met de bijbehorende voorzieningen. Belangrijk aandachtspunt is tevens de afstemming van het commerciële transport van goederen met het toeristisch-recreatieve verkeer.”

Wanneer mensen een plek uitkiezen om te wonen, te werken en hun vrije tijd door te brengen, betekent het dat de verschillende partijen, groot en klein, overheid en ondernemers, bezoekers en bewoners, in staat waren en zijn samen te werken aan duurzame kwaliteit. Op 15 september 2006 presenteerden de initiatiefnemers aan de deelnemers daarom een Intentieverklaring. Daarin spraken zij af zich gezamenlijk in te zetten voor een nadere samenwerking tussen de overheden, bedrijfsleven, instellingen en andere relevante partijen. Er werd gestart met een strategie Waterrecreatie voor de regio en ieder zou een bijdrage leveren aan het realiseren van een adequate infrastructuur voor de recreatievaarders. Verbeteren van de waterinfrastructuur vergroot in feite het gebied dat over water bereikbaar is.

Doel

1. Het optimaal benutten van het economisch potentieel van het Rijn-Schiekanaal en de direct daarop aangesloten wateren, in relatie tot het toeristisch-recreatief gebruik in de ruimste zin des woords en het daarbij opheffen van bestaande belemmeringen, met speciale aandacht voor de wisselwerking tussen water, stad en land;
2. Het leveren van een bijdrage aan het realiseren van een adequate infrastructuur en het beheer ervan teneinde het toeristisch-recreatief gebruik van de waterwegen en aanliggende gebieden te optimaliseren;
3. Het ontwikkelen van een gezamenlijk promotie- en marketingbeleid voor watertoerisme en -recreatie met het accent op de wisselwerking tussen water – stad – land;
4. Het vormen van een kennisnetwerk tussen de leden en personen die tot hun organisaties behoren, teneinde optimaal en voortdurend van elkaars kennis en ervaring te kunnen profiteren.
5. Het bewerkstelligen van samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven, instellingen en andere relevante partijen om dit te realiseren en dit regionale samenwerkingsverband uit te bouwen tot een doelgerichte netwerkorganisatie.

Op 14 mei 2008 vertegenwoordigden verschillende bestuurders⁴ van gemeenten en een van de initiatiefnemers de deelnemers aan de vereniging en passeerde de oprichtingsakte bij de notaris, formeel onder de naam Vereniging Regionaal Samenwerkingsverband Water-Stad-Land. De verkorte naam luidt: Vereniging Regio Water en in de loop van de tijd zijn de activiteiten ook onder de naam Randstad Waterbaan gaan vallen, met name omdat die passen in de samenwerking met het rijk en provincie.

Aanvankelijk hield de Vereniging kantoor in de noodgebouwen aan het Crommelingplein te Delft. In 2010 is de Vereniging verhuisd van Delft naar Den Haag en heeft onderdak gekregen bij de Unie van Waterschappen aan de Koningskade 40. Nadat het (voormalige) ministerie van VROM met VRW een alliantie is aangegaan in het kader van Randstad Urgent/ Randstad 2040, heeft VRW haar scope voor het bevorderen van waterrecreatie en kwalitatieve gebiedsontwikkeling langs het water uitgebreid tot de gehele Randstad. Het gaat immers om doelen die allen aangaan over een middellange en langere termijn. Water houdt zich niet aan gemeentegrenzen en wandelaars, joggers, fietsers, kanoërs en andere waterrecreanten stoppen evenmin hun tochtje bij het bord 'einde bebouwde kom'.

Het succes van de samenwerking wordt groter naarmate er meer bestemmingen bij betrokken worden. Het is hierbij noodzakelijk om toereikende aanmeerfaciliteiten te realiseren en vanaf het water toegankelijke voorzieningen te ontwikkelen en te markeren langs die vaarwegen. Dit moet in synergie worden gebracht met onder andere de recreatieve mogelijkheden in de historische dorpen en steden en in de verscheidene aangrenzende recreatiegebieden. Ook moet er een samenhang zijn met andere vervoersbehoeften en -voorzieningen, waaronder wandel- en fietspaden en parkeerplaatsen. Daarbij behoort evenzeer het normale economische en sociale verkeer langs, op en over het water. De economische belangen gepaard gaande met toerisme en recreatie zijn evident.

Aanleg, onderhoud en beheer van de vaarwegen vormen samen uiteraard een belangrijke factor, waaronder begrepen oeveronderhoud en baggerregime. Bij het realiseren en het vervangen van bruggen dient rekening gehouden te worden met voldoende doorvaarhoogte. Brugopeningstijden behoren op elkaar en op het kruisende wegverkeer te worden afgestemd. Dit kan met innovatieve methoden en technieken (GPS), in samenwerking met kennisinstituten. Speciale aandacht bij dit alles is vereist voor de ruimtelijke inrichting en kwaliteitsborging van de waterfronten en het gebied erachter langs de verbindende vaarwegen. Dit kan in relatie worden gebracht met de structuurvisies van de provincies, gemeenten, bestemmingsplannen en met de doelstelling van de Europese Unie.

---

⁴ Marcel Houtzager van Leidschendam-Voorburg, Wilma Verwer van Schiedam, Ronald Vuijk van Delft en Henriette Welle Donker als beoogd directeur van de Vereniging en namens de initiatiefnemers.

Bijlage 2: Toelichting projecten 2013

Wat deed VRW voor leden en gemeenten individueel en gezamenlijk in 2013.

1. Conferentie Een aantrekkelijke haven in de Metropool

Samen met Hogeschool Rotterdam organiseerde VRW de conferentie 'Een aantrekkelijke haven in de Metropool' op 15 november 2013. Tijdens deze presenteerden studenten een aantal projecten die van belang zijn voor de leden en gaven bestuurders en belanghebbenden hun visie op het thema.

VRW werkt al langer samen met onderwijsinstellingen zoals InHolland, de Haagse Hogeschool en de Hogeschool Rotterdam en dat begint steeds meer vruchten af te werpen. In overleg met hogescholen heeft VRW voor en met haar leden een aantal projecten uitgezocht die nadere studie en uitwerking verdienen. Zes groepen studenten met begeleiding hebben water-recreatief medegebruik bevorderende projecten onderzocht in Zoetermeer, Delft, Maassluis, Westland, Rotterdam-Zuid en Alblasserdam. Zij onderzochten de technische mogelijkheden, de kosten, het maatschappelijk draagvlak en het belang voor de gemeente en de omgeving. Vijf studies zijn gepresenteerd en besproken op het symposium in Rotterdam.

Dit drukbezochte symposium op de Campus in Rotterdam vormde een hoogtepunt en afronding van het jaar. De projecten die door de studenten zijn gepresenteerd, werden met groot enthousiasme ontvangen. In de zaal vonden levendige discussies plaats tussen bestuurders, studenten, wetenschappers, ondernemers, watersporters, lectoren en andere belangstellenden. Dit toont het belang aan van samenwerken met onderwijsinstellingen voor kennis ontwikkeling en kennisuitwisseling. Een aantal van deze projecten wordt nu verder uitgewerkt, samen met gemeenten, bewoners en gebruikers, en bedrijven uit het gebied.

Wethouder Jeannette Baljeu van Rotterdam, gedeputeerde Rogier van der Sande van Zuid-Holland en Mai Elmar, directeur cruisterterminal Rotterdam, spraken over het belang van recreatief medegebruik voor de werkgelegenheid in de regio en ontvouwd hun visie. Het symposium stond onder leiding van voorzitter Arnoud Rodenburg en werd door ongeveer 200 mensen bezocht. Het resulteerde onder meer in vervolgopdrachten zoals de boatconveyer voor studenten voor concrete projecten.

2. Aanzet overtoom en sluis

Binnen de provincie Zuid-Holland is voor de Uitvoeringsimpuls Recreatie en Vrije tijd verder gewerkt aan het ontwikkelen van de plannen voor een overtoom en een sluisje bij Zoetermeer en één bij de Harnaschpolder in Delft.

De overtoom in Zoetermeer, zorgt er voor dat Zoetermeer verbonden wordt met het buitenwater in het noordwestelijke deel van het Groene Hart. Via de Vliet zijn dan Delft, Den Haag en Leiden en bereikbaar en ook de Hollandse Plassen. Tijdens bovengenoemd symposium op de RDM campus werden enkele varianten getoond die technisch haalbaar zijn en is een kostenberekening (eerder ook al opgesteld door Witteveen+Bos) gepresenteerd. Het is de bedoeling deze boatconveyor mee te nemen als innovatief voorbeeld om verder te onderzoeken in nieuwe Europese programma's voor 2016.

Voorts werkt VRW mee aan de lobby voor herstel sluisje bij boerderij het Geertje, als onderdeel van de verbinding Zoetermeer - Den Haag - Delft - Rotterdam. Provincie Zuid-Holland heeft in 2012 toegezegd hiervoor middelen beschikbaar te maken.

De studenten die onderzoek hebben gedaan naar de overtoom in de Harnaschpolder in Delft hebben een podium gekregen op de conferentie van 15 november 2013, waardoor de kansen voor het voetlicht kwamen.

3. Haalbaarheidsonderzoek Monstersche Sluis in Maassluis

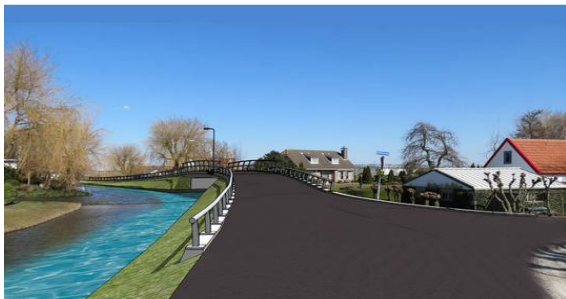
Ondernemers, wetenschappers, bewoners en verschillende organisaties pleiten geruime tijd voor de heropening van de historische Monstersche Sluis. Hiermee zou het mogelijk kunnen worden vanaf de Nieuwe Waterweg via Maassluis richting Delft, Rijswijk, Den Haag en verder te varen. De maatschappelijke kosten en baten voor het heropenen van de Monstersche Sluis, een historische sluis in het oude centrum van Maassluis, zijn samen met onder meer de stichting Monstersche Sluis, de gemeente en VRW door studenten onderzocht. Herstellen en heropenen van de sluis verbindt Maassluis met het waterrijke Midden Delfland en zal een impuls voor de economische functies in het centrum van de gemeente betekenen. Ook wordt er dan vaarverkeer met de Nieuwe Waterweg mogelijk.

Het conceptonderzoek is gepresenteerd en besproken in de ledenvergadering van mei 2013, waar suggesties van leden zijn meegenomen voor het eindrapport. Dit is officieel overhandigd aan burgemeester Koos Karssen en wethouder Huub Eijtes in een druk bezochte bijeenkomst in Maassluis. Verder heeft onder meer het Algemeen Dagblad aandacht geschonken het onderzoek.

De geschiedenis van de Monstersche Sluis gaat terug naar 1343. Deze sluis ligt aan de bakermat van Maassluis. Met een paar hutjes van leem en riet erom heen was de nederzetting Maeslantsluys geboren. Deze hutjes werden bewoond door mensen die toezicht hielden op de sluis. De nederzetting leek snel te groeien, want 1365 was er al een veerverbinding met Brielle en in 1489 was de bevolking al zó in aantal en welstand toegenomen dat Jonker Frans van Brederode het de moeite waard vond om hier met 300 man van zijn troepen aan land te komen en er aan het plunderen te slaan. In de erop volgende eeuwen kreeg Maassluis verschillende prachtige gebouwen. Ruim 40 rijksmonumenten. (bron: www.monsterschesluis.nl)

4. Ondersteuning lobby Oosterleese brug

Een van de belangrijkste obstakels op de vaarroute door Westland naar Midden-Delfland en Delft is de Oosterleese brug tussen Midden-Delfland en De Lier. Rondvaartboten kunnen er net wel of net niet onderdoor en ook het Varend Corso is thans gebonden aan een maximale doorvaarthoogte van 1.30 meter. Dit beperkt onder meer de mogelijkheden van het Corso. VRW heeft gemeente Westland ondersteund bij de lobby en agendering. Het verhogen van de Oosterleese brug in de gemeente Westland is in 2012 op de agenda gezet van het programma Hof van Delfland en geagendeerd voor de Uitvoeringsagenda Groen. In 2013 zijn de technische onderzoeken uitgevoerd en afgerond en de kosten in beeld gebracht. (Totaal circa € 1.200.000) Naast het verhogen van de brug naar minimaal 1.80 meter moet ook de weg aangepakt worden. Inmiddels zijn de plannen rond en dragen de provincie Zuid-Holland, de gemeente Westland en het recreatieschap Hof van Delfland zorg voor dekking van de kosten. Zie voor meer informatie <https://www.gemeentewestland.nl/wonen-en-leven/vrije-tijd/toerisme-en-recreatie/vaarrecreatie/ophoging-oosterleese-brug/>

Oosterleese brug bij De Lier in Westland

5. Lobby sloepenroute Haaglanden – Hof van Delfland i.s.m. PZH en Holland Rijnland

Samen met het Stadsgewest Haaglanden en de provincie zijn de plannen uitgewerkt om meerdere sloepenroutes met bebording door het hele gebied van Haaglanden te realiseren. In overleg met de ANWB, de regio Holland Rijnland en het OPHP is gekozen voor een uniforme bebording. Hierdoor worden gebieden beter aan elkaar gekoppeld en verbonden. Eerder had VRW samen met de Technische Universiteit van Delft een MKBA uitgevoerd ter onderbouwing van dit initiatief. Het is de ambitie door met verschillende partners al deze sloepenroutes aan elkaar te koppelen uiteindelijk in de Randstad het grootste aaneengesloten sloepengebied van Europa te creëren.

6. Eerste WPP steiger geopend bij Herberg Vlietzicht

Voor de Hof van Delfland is eind 2012 binnen de sleutelopgave Recreatieve verbindingen over Water gestart met het realiseren van een aantal steigers. Na zeer intensief overleg met Provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap van Delfland, gemeente Rijswijk, stadsgewest Haaglanden, ingenieursbureau W+B en ondernemers zoals de eigenaren van de Salonboot en Herberg Vlietzicht is voorjaar 2013 de eerste Witte-pump-proef steiger feestelijk geopend door gedeputeerde Han Weber, de Rijswijkse wethouders Dick Jense en René van Hemert, voorzitter Arnoud Rodenburg van VRW en de betrokken ondernemers Sybolt Harkema en Ronald Leenheer. Hiermee heeft de Vliet tussen Rotterdam-Delft-Rijswijk-Den Haag weer een extra op- en afstapplaats. Door gezamenlijke investering en inspanning is dit mogelijk gemaakt en zijn meer arrangementen geboekt.

Doel is om meer nette steigers aan te leggen bij restaurants en andere horecagelegenheden, zodat groepen mensen per rondvaartboot naar bruiloften en partijen kunnen varen. De Salonboot is als mede initiatiefnemer de eerste die hiervan gebruik maakt. De eerste WPP steiger is een succes en aanleiding voor PZH om hier mee verder te gaan. Komend jaar volgt een inventarisatie voor plaatsing van meerdere van deze WPP steigers.

Trouwen op de Witte Pump Proof Steiger

Door toenemende bekendheid en het groeiende netwerk wordt het voor leden en vertegenwoordigers steeds makkelijker om partijen bij elkaar te brengen.

Een van de korte slagen viel najaar 2011 te maken. Ondernemers Ronald Leenheer van Vlietzicht aan de Vliet tussen Delft en Rijswijk en Sybolt Harkema van de Salonboot willen al lange tijd een comfortabele, veilige en duurzame op- en instapsteiger voor de deur van Vlietzicht. Een steiger waar bruiden, bruidegoms en hun gasten met hun nette kleren en schoenen makkelijk kunnen op- en afstappen. Een steiger waar bruiden, bruidegoms en hun gasten van allerlei pluimage, leeftijden, gemakken en ongemakken in hun nette kleren en schoenen makkelijk kunnen op- en afstappen.

Het restaurant wordt onder meer gebruikt door bruidsparen en hun gasten als trouwlocatie en dat biedt mogelijkheden om met eigenaren van sluisterboten, watertaxi's en rondvaartboten arrangementen aan te bieden. Daarvoor is een nette steiger nodig zodat de passagiers veilig en comfortabel van en aan wal kunnen komen.

Geruime tijd is hij daarmee bezig, maar zeker in tijden van crisis vraagt zijn corebusiness, het runnen van een toprestaurant, zoveel aandacht dat hij de aanvraag maar even heeft gelaten voor wat het is. Samen met de gemeente, de provincie en het Hoogheemraadschap hebben de ondernemers het plan voor een steiger ontworpen. Gezamenlijk werkten zij aan de realisatie, waardoor het eerste bruidspaar in het voorjaar 2013 nu voet aan wal kan zetten.

Omdat bruiden en haar gasten soms met witte pumps arriveren op het feest, is gekozen voor een goede aansluiting van de steiger met de openbare of verharde weg. Je wilt natuurlijk niet eerst een stukje door het gras of door de modder lopen met witte schoenen! Vandaar dat de naam 'Witte Pump Proof' bedacht is...

7. Workshop Decentralisatie Vaarwegenbeheer

Vanuit leden kwamen steeds meer vragen over de gevolgen voor gemeenten door decentralisatie van het vaarwegenbeheer. Wat is kunnen en mogen gemeenten zelf toestaan bijvoorbeeld als een ondernemer wat wil? Waarvoor zijn gemeenten na decentralisatie verantwoordelijk en waarvoor niet? Daarom heeft VRW samen Provincie Zuid-Holland en leden een grote workshop georganiseerd voor leden en belangstellenden.

Het rijk heeft het vaarwegbeheer voor niet-rijkswaterwegen overgedragen aan de provincies, die zich nu beraden over de wijze waarop zij dit gaan vormgeven. De provincie wil zich beperken tot de provinciale vaarwegen en het beheer van de overige waterwegen overlaten aan gemeenten en/of waterschappen. Maar op welke wijze kunnen de vaarfuncties gewaarborgd worden zodat de vaarroutes verbonden blijven? Hoe kan ondernemerschap toch een plaats houden dan wel verkrijgen? Welke zaken zou de provincie moeten regelen in haar verordening, en hoe kunnen gemeenten en waterschappen het behoud van de vaarfuncties vastleggen? Hoe blijft het water toegankelijk voor de verschillende gebruikersgroepen? Deze en andere kwamen aan de orde op tijdens de workshop. Hierin werd duidelijk welke problemen er liggen en dat er nog veel gedaan moet worden, en komt er in 2014 een vervolgworkshop.

8. Samenwerking met Provincie Zuid-Holland

Met provincie Zuid-Holland zijn zowel bestuurlijk als ambtelijk vele gesprekken gevoerd over nadere samenwerking en financiën. Dit heeft geleid tot het verzoek om een uitgebreide inventarisatie te houden en vier concrete projecten verder te helpen. Provincie Zuid-Holland legt in de samenwerking met name accent op procesbegeleiding. Zij onderkent dat VRW niet zelf havens graaft, steigers timmert, voorziet in walstroom en vuilwaterinname, natuurvriendelijke oevers aanlegt of de bediening van bruggen en sluisen ter hand neemt. Maar deze wel agendeert, er voor lobbyt en partijen aan tafel krijgt. Procesbegeleiding, bij voorkeur in combinatie met leden gezamenlijk, blijkt een beproefde methode. Hieronder wordt daar nader op in gegaan.

8.1 Inventarisatie wensen gemeenten en andere partijen

Op verzoek van provincie Zuid-Holland is een ronde langs alle gemeenten gehouden t.b.v. inventarisatie lopende en gewenste projecten. Dit vond plaats in winter, voorjaar en zomer 2013. Het heeft na veel overleg geleid tot een shortlist met prioritaire projecten op 7 november 2013, waaruit op 4 december 2013 vier projecten zijn gekozen om als eerste aan te pakken (zie 8.2). Deze ronde was nodig om voor Alles Stroomt projecten te inventariseren die gebruikt worden voor de genoemde samenwerkingsovereenkomst.

8.2 Vier concrete projecten

In de Nota Recreatie en Vrije Tijd, hoofdstuk Alles Stroomt heeft de Provincie Zuid-Holland VRW aangemerkt als haar belangrijkste partner om waterrecreatie projecten verder te brengen. Over deze inzet van VRW is een overeenkomst opgesteld die tot een opdracht verlening van PZH aan VRW leidt. De projecten waar het om gaat, betreffen het helpen opzetten van een sloepennetwerk in de Zuidvleugel, het verder brengen van het aantal nette schoenen steigers, bijdragen aan de verbinding van de Hollandse IJssel met de Oude Rijn, en het verder ontwikkelen en overdragen van kennis omtrent het eerder genoemde vaarwegbeheer. Concreet toegelicht:

- Sloepennetwerk Haaglanden/Zuidvleugel het organiseren van cofinanciering en draagvlak bij gemeenten, waterschappen en private ondernemingen. Tevens het wegnemen van mogelijke belemmeringen.
- Rondje Rijn-IJssel: een versnelling inzetten, o.g.v via financieel advies en communicatie over uitvoeringsgerichte onderdelen van het plan.
- Uitvoeringsplan Witte Pump Proof (nette schoenen) steigers: inventariseren van witte vlekken en wat de kosten zijn om deze weg te nemen (min. 3). Wat zijn de co-financieringsopties.
- Kennis en visie-overdracht: het ondernemen van een aantal activiteiten die bijdragen aan kennis- en visie uitwisseling m.b.t. vaarwegbeheer met waarborging van beleidsdoelen PZH. Dit komt onder meer voort uit bovengenoemde workshop, die geactualiseerd weer in 2014 wordt gehouden.

9. Inventarisatie kansen samenwerking Oude-Rijn-en- omgeving- gemeenten

In 2012 heeft VRW samen met ministerie van Economische Zaken en Landbouw/ DLG een inventarisatie gemaakt naar kansrijke te ontwikkelen projecten langs de Oude Rijn, de 'Oude Rijn Romeinse Waterbaan'⁵. In vervolg op deze publicatie over de kansen voor recreatieve economie langs de Oude Rijn van Katwijk tot Utrecht (Limes en omgeving) is een vervolginventarisatie gemaakt voor het programma 'HOREO: Hollandse Oude Rijn En Omgeving' als vaarroute voor recreatie en toervaart. Samen met het programmabureau Groene Hart is een start gemaakt met het project de Oude Rijn, om de waterrecreatie tussen Utrecht, Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Alphen aan den Rijn, Leiden en Katwijk en omgeving een nieuwe impuls te geven en te verbinden met het gebied rond de Vliet, Schie en verder. De invloedssfeer van het gebied is breed; de Oude Rijn vormt de ruggengraat, met alle aantakkingen, direct en indirect. De Oude Rijn en omgeving is de groenblauwe verbinding tussen de Noord- en Zuidvleugels en voegt leefbaarheid toe aan de Randstad. Zij staat in verbinding met de Vliet en de Schie met eveneens een Romeinse historie, waardoor grote steden zoals Rotterdam, Den Haag, Utrecht en via onder meer het Amsterdam-Rijnkanaal in deze dichtbevolkte delta met elkaar worden verbonden.

Het doel is om met een programmatische aanpak van het totale gebied (Groene Hart, Randstad, vleugels) de leefbaarheid, de economie en het vestigingsklimaat te versterken. Dit kan via op elkaar afgestemde ingrepen op lokaal/regionaal niveau vanuit een gezamenlijke visie met een doorkijk naar 2025. Door te starten met lokale overzienbare kansen die in de visie passen, komt de economie weer op gang. Essentieel is gezamenlijk blijven werken aan de visie en korte termijn successen te zien als een stap naar een sterke regio waarvan iedere gemeenten afzonderlijk de vruchten kan plukken.

Het past in de visie van VRW om mensen hier langer vast te houden, rondjes van wat voor omvang ook in de Randstad te kunnen varen en de wens van gedeputeerde R. van der Sande het ledenbestand uit te breiden om één gesprekspartner te hebben.

10. Afronding EU project

Het meerjarige programma European Waterways Forward (EWF) is na de grote Conferentie eind 2012 begin 2013 afgerond met een bijeenkomst in Brussel, een uitgebreide rapportage en een financiële verantwoording. VRW en Stichting Recreatietoervaart Nederland hebben daar samen aan bijgedragen en dit project succesvol afgerond.⁶ Hieruit zijn onder meer kennisuitwisselingen, bijeenkomsten, communicatie-uitingen en de grote conferentie in het provinciehuis van Zuid-Holland gefinancierd. Daarnaast is kennis opgedaan over vragen die leven in het buitenland en zijn er masterclasses in Dublin en Parijs georganiseerd. Een uitgebreide rapportage is opgenomen in het jaarverslag 2012.

http://www.randstadwaterbaan.nl/storage/pdf/jaarverslag_2012_eindversie_juni_2013.pdf

De laatste bijdrage van de EU is eind 2013 ontvangen. Wegens goede en extra prestaties (o.a. de tweedaagse conferentie) heeft dit ook een kleine hoeveelheid aan extra middelen opgeleverd.

Het opgebouwde internationale netwerk kan de basis vormen voor nieuwe Europese projecten, waarin samenwerken met andere regio's in de EU verplicht is. Voordeel is dat we nu enig inzicht hebben in de partners en waar vergelijkbare kansen liggen.

---

⁵ <http://www.kwaliteitsatlas.nl/beleidsverkenner/221257.aspx?t=Oude%20Rijn%20Romeinse%20waterbaan>

⁶ Een uitgebreide rapportage en verantwoording is in te zien ten kantore van VRW, Koningskade 40, 2596 AA Den Haag. De controle op de werkzaamheden gaat als volgt: extern boekhouder checkt alle uitgaven, extern adviseur schrijft verantwoording, accountant Deloitte & Touche controleert verantwoording en cijfers, SRN als lead partner controleert verantwoording, centrale accountant controleert verantwoording, stukken gaan naar Joint Technical Secretary in Lille voor finale controle.

11. Samenwerking verkend met ondernemers

Om ondernemers nadrukkelijker te betrekken bij VRW en de relatie naar het noorden te versterken, is samenwerking met het Ondernemers Platform Hollands Plassengebied verkend.

Met het OPHP en de Kamer van Koophandel is samen een visie ontwikkeld en een werkplan geschreven voor de acties om de waterrecreatie in het Hollands Plassengebied te versterken. Op verzoek van de provincie Zuid-Holland maakte dit document nadrukkelijk deel uit van de besprekingen.⁷

Deze visie en acties sluiten aan bij de ontwikkelingen in de overige delen van Zuid-Holland, te weten de Oude Rijn, Holland Rijnland, het huidige gebied van VRW (w.o. Metropoolregio) en Midden Holland. Hierdoor ontstaat goede afstemming en een beter netwerk. Verder is er gekeken naar de mogelijkheden om ook administratief samen te werken.

12. Afstemming Erfgoedlijnen en Trekvaarten

Op diverse bijeenkomsten van Provincie Zuid-Holland, o.a. van Erfgoedlijnen en Trekvaarten heeft VRW het geluid en wensen van leden laten horen en zien. Tevens heeft VRW geholpen met het indienen van projecten en het maken van keuzes voor de subsidielijst voor het behoud van dit cultureel historisch erfgoed rond de trekvaarten.

Het historisch belang van vervoer van goederen en mensen over water laat zich terugzien in de oude trekvaarten in Holland. Denk daarbij aan de Vliet tussen Delft – Delfshaven, Delft en Schiedam, Delft en Leiden, die ook Den Haag met Amsterdam en via de Oude Rijn met Utrecht verbond, en aan de Haarlemse of Leidse Trekvaart tussen Haarlem en Leiden. Projecten zoals het herstel van oude scheepswerven langs de route en houtzaagmolens dragen bij aan de beleving van het cultureel historisch erfgoed. VRW heeft haar leden geholpen met het zoeken naar mogelijke projecten om de trekvaarten weer bevaarbaar te maken en onderdeel uit te laten maken van het waternetwerk.

Voor de uitvoering van deze projecten is een beperkt subsidiebudget van de provincie Zuid-Holland beschikbaar. In een overleg over de mogelijke projecten heeft VRW een bijdrage geleverd bij het maken van de keuzes en het stellen van prioriteiten.

13. Input op nieuwe Visie Ruimte en Mobiliteit

VRW heeft tijdens verschillende bijeenkomsten input gegeven aan de ontwikkeling van de structuur Visie Ruimte en Mobiliteit. Hierin wordt vastgelegd welke functies in de provincie Zuid-Holland waar kunnen komen. Ook wordt vastgelegd hoe, met welke instrumenten, de provincie hierop gaat sturen.

Ook de wateren en de vaarfunctie van bestaande vaarwegen maken daarvan deel uit. Een duidelijke inbreng vanuit VRW is van groot belang voor de mogelijkheden tot economische ontwikkelingen langs deze routes. (Ontwikkelingen die altijd op gemeentelijk grondgebied plaats hebben). De Visie Ruimte en Mobiliteit is de basis voor aanvullende regels in verordeningen en bepaalt niet alleen de mogelijke functies maar ook de mogelijkheden voor kaders voor vaarwegbeheer.

Eventuele ontwikkelingen die van belang zijn voor individuele leden heeft VRW doorgegeven aan en besproken met de leden en waar gewenst geadviseerd op vervolgacties. Deze bijeenkomsten en gesprekken vormden weer input om begin 2014 samen met de reacties van anderen, een zienswijze in te dienen bij de provincie.

14 Bijdrage aan kennistafel van PZH over kansen watergebonden recreatie

Gedeputeerde Rogier van der Sande (PZH) en topambtenaren organiseren regelmatig kennistafels met externe partijen over (watergebonden) recreatie. VRW is daarvoor ook een paar maal uitgenodigd en heeft een keer een presentatie verzorgd. De uitkomsten hiervan zijn ook gebruikt om input te geven voor de hierboven genoemde structuurvisie. Tevens gebruikt VRW haar netwerk van ondernemers om het bedrijfsleven eveneens warm te maken om mee te doen en te investeren in waterrecreatie. Deze kennistafels vormen een belangrijke basis voor de visievorming van en de relatie met PZH.

---

⁷ Samenwerking OPHP-VRW vs 2013 10 01

15 Kennis en ervaring gedeeld met PZH

Op verzoek van PZH heeft VRW aan verschillende adviesbureaus tips en advies gegeven en kennis gedeeld over decentralisatie vaarwegen en de kansen voor de leden. In dit kader heeft PZH een onderzoekje naar decentralisatie vaarwegen uitbesteed aan Twijnstra & Gudde en VRW gevraagd om haar kennis hiervoor in te zetten. De beschikbaar gestelde tijd en kennis t.b.v. de uitkomsten zijn gebruikt voor onder meer input voor de structuurvisie en voor de workshop vaarwegbeheer.

16 Communicatie

VRW past een aantal communicatie methoden toe zoals:

- In – en externe vertegenwoordiging
- Website
- Digitale nieuwsbrief
- Bilateraal overleg, bezoeken leden
- Deelname aan kennistafels
- Workshop
- Persberichten
- Bezoeken aan gemeentebesturen en ambtenaren
- Contacten
- Jaarverslag
- (Mede) organiseren conferentie/ symposia
- Vertegenwoordiging bij bijeenkomsten over de Visie Ruimte en Wonen (PZH)
- Voorbereiding ondersteuning start vaarroute binnenstad Den Haag- Automuseum Louwman.

17 Conferentie een Vliegende Start Gouda

In een bijeenkomst met bewoners, bestuurders, belangstellenden, raadsleden, ondernemers, uit het Groene Hart en hoogleraren en vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen heeft VRW de mogelijkheden toelicht om waterprojecten langs de Oude Rijn op te starten, mede in het kader van de Limes. Dit als vervolg op genoemde inventarisatie van kansrijke projecten langs de Oude Rijn en omstreken. Dit biedt mogelijkheden om bezoekers langer vast te houden, het gebied voor eigen bewoners aantrekkelijker te maken, de werkgelegenheid een impuls te geven en de verbinding te leggen met onder andere Leiden, Den Haag, Westland, Rijswijk, Delft, Vlaardingen, Schiedam, Rotterdam, etc. Mensen zullen daardoor langer op het water blijven en vaker onderweg bestedingen doen.

18 WEX i.s.m. Witteveen & Bos

Wie moet nu wat betalen en hoe zit het met de opbrengsten? Dat is nooit helemaal op de komma scherp te krijgen. Vergelijkbaar aan grondexploitatie is een exercitie gestart om te onderzoeken of ook zoiets voor waterexploitatie opgesteld kan worden. Dat kan helpen om kosten en baten van waterrecreatie gebonden projecten beter in beeld te brengen en zo tot een goede afweging te komen. Soms investeren gemeenten in het opheffen van knelpunten (Oosterleese brug) waarvan eveneens bewoners, bezoekers en bedrijven van andere gemeenten profiteren. Het kan ook om grotere ingrepen gaan. De vraag is vaak wie dit dan betaalt en hoe aan het eind van de dag de baten in relatie tot de investeringen kunnen worden verdeeld.

Witteveen+Bos heeft hiervoor een systematiek, WEX, bedacht die samen met VRW voor de leden verder wordt uitgewerkt, de WaterEXploitatie (naar analogie van GREX). De WEX is een model gericht op een gebiedsgerichte, optimale waardevermeerdering van vaarwegen en waterfronten over een bepaalde tijdperiode. De WEX is een transparante berekening van kosten en opbrengsten en maatschappelijke baten en vormt daarmee de basis voor een uitvoeringsprogramma met de betrokken partijen.

Onderzoeken naar projecten

In samenwerking met studenten van verschillende hogescholen uit de regio is onderzoek gedaan voor een aantal leden. Zo is er onderzoek gedaan naar:

19 Overtoom Delft Harnaschpolder

In Delft kan een overtoom bij een nieuwe woonwijk in de Harnaschpolder (voorheen in Den Hoorn) via water ontsluiten en deze verbinden met Westland, Midden Delfland en met de rest van Delft zelf. Een sluis is in dit stadium te kostbaar. De woningen zijn al wel gebouwd aan het water en voorzien van steigers, maar uit een eerdere inventarisatie is gebleken dat er nog geen doorgaande route de wijk uit gaat. Hogeschool Rotterdam heeft dat nu opgepakt, samen met Rutger de Graaff, lector aan de hogeschool. Door via een overtoom een uitgang te realiseren, krijgt wonen aan het water de volle betekenis die het verdient en neemt het woonplezier en de waarde van de huizen toe. VRW bood de studenten een podium op de conferentie.

20 Haalbaarheidsonderzoek binnenhaven Monster

In de kern Monster van de gemeente Westland ligt een flinke waterkom. Deze heeft mogelijkheden om de omgeving een economische impuls te geven. Op verzoek van de gemeente Westland heeft VRW samen met de Watersportvereniging Westland en Hogeschool InHolland onderzocht wat de maatschappelijke kosten en baten zijn voor het realiseren van een binnenhaven achter de duinen. Het opknappen en upgraden van de binnenhaven in Monster leidt er toe dat de oude Westlandse waterlijnen opnieuw benut kunnen worden en via het Westland de kust met het binnenland wordt verbonden. Net zoals dat vroeger het geval was via de gantels en krekens die ontstaan zijn door doorbraken van de zee in het achterland. Dit is interessant voor de inwoners en ondernemers van Monster en omgeving en andere bezoekers van kust en kern. Waterverbindingen tussen de kust en de rest van het Westland is bovendien een gekoesterde wens van de Provincie Zuid-Holland. Dit onderzoek vraagt om een vervolg ten behoeven van Europese projecten.

21 Kansen voor extra jachthaven Alblasserdam

Studenten van Hogeschool Rotterdam onderzochten de kansen voor een (nieuwe) jachthaven in de gemeente Alblasserdam. Weliswaar nog geen lid van VRW, maar wel een interessant project, gelegen tussen de Noord en de Lek en vlak bij Kinderdijk. Mede gezien hierdoor, het draagvlak in Alblasserdam en de goede samenwerking met Hogeschool Rotterdam kregen de studenten gelegenheid dit tijdens het najaar symposium te presenteren.

22 Kansen voor waterverbindingen tussen Rotterdam Zuid – Rhoon – Barendrecht

Bij de aanleg van de 2^e Maasvlakte is afgesproken dat er 600 ha natuurcompensatie plaatsvindt. Een van de onderdelen hiervan is het Buytenland van Rhoon op het Eiland van IJsselmonde. De gemeente Rotterdam heeft VRW gevraagd te ondersteunen bij het stimuleren van watergebonden ondernemerschap in de Blauwe Verbinding bij Rotterdam Zuid. Hiervoor zijn verschillende overleggen gevoerd en is een plan geschreven, waaraan in 2014 verder wordt gewerkt.

Parallel daaraan hebben studenten van Hogeschool Rotterdam een onderzoek gedaan naar een innovatieve kanoverbinding tussen Rotterdam Zuid en Barendrecht. De conclusies hieruit zijn ook gepresenteerd op de bovengenoemde conferentie.

23 Advisering Pilot elektrisch varen Delft

De gemeenteraad van Delft heeft het college van Burgemeester en Wethouders opdracht gegeven te onderzoeken of er draagvlak is voor het houden van een pilot Elektrisch Varen, zoals beschreven in het raadstuk "pilot elektrisch varen" met nummer 1566274. .

Dit op aangeven van het Expertise Platform Water, waarin veel vertegenwoordigers van politieke partijen zitting hebben. Elektrisch varen kan de grachten in de binnenstad ontsluiten voor een breder publiek, hetgeen een bijdrage kan leveren aan de economie, de beleefbaarheid en de allure van Delft. Elektrische vaartuigen kunnen een goed alternatief vormen voor motorboten, die nu (behalve de rondvaartboten) verboden zijn in de kwetsbare binnenstad van Delft. De gemeente heeft VRW verzocht te ondersteunen bij het voorbereiden van een stakeholdersontmoeting op 17 december 2013, draagvlakonderzoek en een pilotstudie.

Op de informatieavond kwamen mogelijkheden en ook zorgen van bewoners naar voren. Vragen zoals: wat is de invloed op het aquatisch milieu en hoe beperken we de overlast in relatie tot de economische baten, spelen duidelijk een rol. Het ontsluiten van het grachtenwater voor een breder publiek moet de balans bewaren tussen de belangen van alle betrokkenen. Daarom is VRW samen met de gemeente Delft en Hogeschool InHolland begonnen met een pilotstudie naar de mogelijkheden voor om elektrisch te varen. Deze studie loopt door in 2014.

24 Diverse bezoeken aan individuele leden en potentiële leden

VRW fungeert behalve als belangenbehartiger, kennisdeler, diplomaat, helpdesk, oliemannetje en aanjager ook als adviseur voor individuele leden met vragen rond de watergebonden recreatieve economie. Soms gaat het om eenvoudige projecten of ingrepen die in andere gemeenten al hebben plaatsgevonden en biedt VRW kennis en contacten aan om de leden verder te helpen. Soms gaat het om het agenderen van zaken bij andere partijen die nodig zijn bij de aanpak van de kwestie. Soms gaat het om als 'libero' hier en daar de haalbaarheid te sonderen van projecten of om draagvlak te creëren., zoals bij de gemeenten die verbonden zijn aan het huidige HOREO project.

25 Verenigingswerkzaamheden

In 2013 is zes keer bestuurlijk overleg geweest. Daarnaast zijn op portefeuillehouders niveau nog verschillende overleggen geweest.

Het bestuur heeft onder meer de beleidsverantwoording over 2012 uitgegeven welke is vastgesteld in de Algemene Leden Vergadering van mei 2013. De jaarverantwoording geeft inzicht in de activiteiten en doelstellingen van de Vereniging, samen met een blik op de toekomst. Twee keer kwamen de leden bijeen in de Algemene Ledenvergadering. Deze vergaderingen worden in overleg met de leden georganiseerd en voorbereid door het verenigingsbureau.

Voor het jaarverslag 2012 zijn overleggen gevoerd met de accountant en boekhouder, bestuursvergaderingen en 2 ALV's voorbereid en gehouden. Voor de najaarsvergadering is de begroting en het werkplan voor 2013 opgesteld, welke is goedgekeurd met het voorbehoud dat de reserves uitsluitend kunnen worden ingezet wanneer daar voldoende inkomsten tegenover staan (zoals vanuit Waterways Forward).

26 Start communicatieplan i.s.m. Witteveen+Bos

In een brede brainstorm is uitgebreid gesproken over de identiteit en *core-business* van VRW en over de wijze waarop dit het beste kan worden uitgedragen en gecommuniceerd. Dit project krijgt in 2014 een vervolg. Witteveen+Bos heeft deze brainstorm voorbereid, geleid en een korte aanbeveling geschreven. Hierbij waren vijf adviseurs, drie mensen van W+B en twee medewerkers van het Verenigingsbureau aanwezig.

27 Bestuur met twee leden uitgebreid

In 2013 hebben enkele bestuurs- en functiewisselingen plaatsgevonden. Arnoud Rodenburg is eind 2012 door het bestuur voorgedragen als nieuwe voorzitter en door de ALV in de functie benoemd. Daphne Bergman, wethouder van Gouda, is begin 2013 tot het bestuur toe getreden. Hans Pluckel, Hoogheemraad van Rijnland, is eind 2013 gevraagd toe te treden tot het bestuur en is door de ALV benoemd. Milène Junius, wethouder van Delft, heeft de functie van secretaris op zich genomen en Ko Droogers van de ANWB is adviseur van het bestuur.

28 Nieuw lid

Alphen aan de Rijn wordt na de fusie met Boskoop en Rijnwoude lid in 2014. Daarnaast is gestart met een ronde langs circa 15 gemeenten, onder meer in het gebied langs de Oude Rijn, onder meer om deze te interesseren voor samenwerking hetgeen moet resulteren in het lidmaatschap van VRW, overeenkomstig de wens van gedeputeerde Van der Sande.

Medewerkers van het verenigingsbureau